

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 17. december 2025 blev i sag nr. 103948:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PensionDanmark
Langelinie Allé 41
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har en arbejdsmarkedspension. I klageskema af 11/7 2025 har klageren bl.a. anført:

"Jeg har fået tilkendt førtidspension gældende fra d. 1. juli 2025 pga. mine psykiske lidelser. Min tidligere hjertesygdom, har jeg ikke mere, jeg blev erklæret rask d. 5. juni 2024. PensionDanmark mener ikke at jeg har ret til udbetaling fra forsikring ved førtidspension, fordi de mener at jeg havde symptomer på mine psykiske lidelser, før jeg blev medlem af PensionDanmark.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Udbetaling af penge fra forsikring ved førtidspension."

Selskabet har den 14/8 2025 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"PensionDanmark fastholder afslaget, da der inden for de seneste fire år er blevet indbetalt mindre end 12 måneders overenskomstaftalte obligatoriske pensionsbidrag for klager, og da klagers helbredsforhold, der førte til tilkendelse af offentlig førtidspension, var til stede længe før klagers blev optaget i arbejdsmarkedspensionen, jf. PensionDanmarks forsikringsbetingelser § 16, stk. 18.

Vi vedlægger PensionDanmarks nugældende forsikringsbetingelser pr. 1. marts 2025 som bilag 1a, og PensionDanmarks forsikringsbetingelser pr. 1. juni 2022, som var gældende på optagelsestidspunktet, som bilag 1b.

...

Sagsfremstilling

Klager blev optaget i arbejdsmarkedspensionen den 20. december 2022 og modtog vores velkomstbrev af 13. januar 2023, jf. bilag 2.

Der blev indbetalt overenskomstaftalte obligatoriske pensionsbidrag for perioden 20. december 2022 til 23. januar 2023.

Den 17. april 2023 stoppede klagers forsikringer på grund af pensionsbidragets størrelse, hvilket vi oplyste i brev af 17. april 2023, jf. bilag 3, og i brev af 1. maj 2023, jf. bilag 4, oplyste vi klager om, at hans medlemskab ophørte samme dag.

Den 8. maj 2024 blev der på ny indbetalt overenskomstaftalte obligatoriske pensionsbidrag. Der blev i alt indbetalt pensionsbidrag for perioden 1. april 2024 til 29. september 2024.

Den 2. september 2024 sendte vi brev til klager med oplysning om, at der bidragsindbetalingen havde være tilstrækkelig til, at klager blev omfattet forsikringsdækningen igen, jf. bilag 5.

Den 23. oktober 2024 valgte klager at forhøje engangsbeløbet ved førtidspension til 200.000 kr.

Vi kvitterede for ændringen i brev samme dag, jf. bilag 6, hvori vi oplyste, at forhøjelsen ville træde i kraft med virkning fra 1. maj 2025, og at vi ville vurdere om klager ville være berettiget til det højere beløb, hvis han senere søgte om udbetaling fra forsikringen ved førtidspension.

Den 24. juni 2025 søgte klager om udbetaling fra forsikringen ved førtidspension, jf. bilag 7. Vi vedlægger sagsakter fra kommunens pensions sag som bilag 8a-c.

I brev af 3. juli 2025 meddelte vi afslag på udbetaling fra forsikringen ved førtidspension, jf. bilag 9. Senere samme dag modtog vi en mail med klage over afslaget, jf. bilag 10. I brev af 10. juli 2025 fastholdt vi afslaget, jf. bilag 11.

Redegørelse

Som det fremgår af sagsfremstillingen, er der indbetalt overenskomstaftalte, obligatoriske pensionsbidrag for følgende perioder:

20. december 2022 – 23. januar 2023

1. april 2024 – 29. september 2024

Der er således indbetalt overenskomstaftalte obligatoriske pensionsbidrag for klager for en samlet periode på syv måneder.

Klagers helbredsproblemer er altovervejende af psykisk art og i mindre grad fysiske.

De fysiske helbredsproblemer vedrører er en blodprop i hjertet fra december 2023 og lidt senere diagnosticeres klager med slidigt i fingrene. Medlemmet har fået indopereret en stent men den medicinske efterbehandling har klager fravalgt.

Den psykiske lidelse er sparsomt beskrevet, da klager har valgt ikke at få behandling for denne, hvorfor den psykiske lidelse har været til stede men ubehandlet i mere end tredive år og derfor er forværret.

Klager blev diagnosticeret som mani-depressiv i 1990 og fik medicin herfor, men i 1992 stoppede klager med at tage medicinen af egen drift. I 2009 skete der en forværring af klagers psykiske diagnose ved klagers udtrykte paranoide vrangforestillinger om dette og hint, men stadig uden at

klager blev behandlet. Klager italesatte selv sine psykiske udfordringer i 2018 ved samtaler med Jobcentret.

Først i forbindelse med en akut indlæggelse på psykiatrisk afdeling i december 2024 kom klager i samtaleterapi hos en psykolog, som vurderede, at klager havde et svært nedsat funktionsniveau, og at tilstanden var varig og stationær. Klager fik (igen) stillet diagnosen bipolar affektiv sindslidelse, og i psykiatrisk speciallægeerklæring fra 17. maj 2025 er bl.a. anført diagnoserne paranoid psykose og paranoid personlighedsstruktur.

Egen læge vurderede, at klagers psykiske lidelse og klagers modvilje mod medicinsk behandling gjorde, at klager burde indstilles til offentlig førtidspension.

Kommunens rehabiliteringsteam omgjorde efterfølgende det tidligere afslag på offentlig førtidspension til en tilkendelse af offentlig førtidspension med virkning fra 1. juli 2025.

På baggrund af det beskrevne forløb om klagers helbredsproblemer har vi vurderet, at klager psykiske lidelse fra 1990 på grund af den manglende behandling har været til stede lige siden og har udviklet sig til en egentlig psykisk psykose.

Sammenholdt med indbetalingen af overenskomstaftalte obligatoriske pensionsbidrag for mindre end 12 måneder, fastholder vi afslaget på udbetaling fra forsikringen ved førtidspension, jf. PensionDanmarks forsikringsbetingelser § 16, stk. 18."

Klageren har i brev af 29/8 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Her er mit svar på PensionDanmarks brev til Jer fra d. 14-8-2025.

På side 1 i brevet skriver PensionDanmark:

'..... klagers helbredsforhold, der førte til tilkendelse af offentlig førtidspension, var til stede længe før klagers blev optaget i arbejdsmarkedspensionen, ...'

Der er ingen sundhedsfaglig dokumentation for den påstand.

På side 2 i brevet skriver PensionDanmark:

'..... den psykiske lidelse har været til stede men ubehandlet i mere end tredive år og derfor er forværret.'

Der er ingen sundhedsfaglig dokumentation for den påstand.

Videre på side 2 i brevet skriver PensionDanmark:

'I 2009 skete der en forværring af klagers psykiske diagnose ved klagers udtrykte paranoide vrangforestillinger om dette og hint, ...'

Der er ingen sundhedsfaglig dokumentation for den påstand

Længere nede på side 2 i brevet skriver PensionDanmark:

'Først i forbindelse med en akut indlæggelse på psykiatrisk afdeling i december 2024 kom klager i samtaleterapi hos en psykolog, som vurderede, at klager havde et svært nedsat funktionsniveau, og at tilstanden var varig og stationær.'

Psykolog er ikke kommet med en vurdering på noget tidspunkt. Det fremgår tydeligt af samtale notat fra d. 13. februar 2025, hvori der står: '... jeg ikke har – kan eller vil – vurdere hvorvidt en førtidspension er relevant.'

Endvidere kommer der d. 27-3-2025 en afvisning af Jobcenter ... anmodning om vurdering og status fra psykolog i psykiatrien.

Endnu længere nede på side 2 i brevet skriver PensionDanmark:
'Klager fik (igen) stillet diagnosen bipolar affektiv sindslidelse, ...'

Der er ingen sundhedsfaglig dokumentation for den påstand.

Nederst på side 2 i brevet skriver PensionDanmark:
'Egen læge vurderede, at klagers psykiske lidelse og klagers modvilje mod medicinsk behandling gjorde, at klager burde indstilles til offentlig førtidspension.'

Der er ingen sundhedsfaglig dokumentation for at min modvilje mod medicinsk behandling gjorde at jeg burde indstilles til førtidspension. Det har min egen læge på intet tidspunkt vurderet.

Øverst på side 3 i brevet skriver PensionDanmark:
'Kommunens rehabiliteringsteam omgjorde efterfølgende det tidligere afslag på offentlig førtidspension til en tilkendelse af offentlig førtidspension med virkning fra 1. juli 2025.'

Det var ikke kommunens rehabiliteringsteam der omgjorde det tidligere afslag. Se afgørelse om førtidspension fra ... Kommune.

Videre på side 3 i brevet skriver PensionDanmark:
'På baggrund af det beskrevne forløb om klagers helbredsproblemer har vi vurderet, at klager psykiske lidelse fra 1990 på grund af den manglende behandling har været til stede lige siden og har udviklet sig til en egentlig psykisk psykose.'

Der er ingen sundhedsfaglig dokumentation for den påstand.

Omkring det at jeg skulle have paranoide vrangforestillinger, vil jeg påpege at der absolut ikke er enighed blandt lægerne i psykiatrien omkring dette. I forbindelse med min psykiatriske indlæggelse d. 1-11-2024 står der i min journal:

'Patienten fortæller herefter om systematiserede konspirationsteorier og angiver at han oplevede sin opvågning tilbage i 2009, hvor han forstod at verden blot er baseret på andres død og liv. Fortæller hvorledes Biden er en brødkrumme i et større spil, og han er uegnet som præsident. Taler herefter om hvorfor Gud er ond, da han tillader børn at blive født med kræft. Angiver at han er en del af en vennekreds, som alle deler samme holdning. Angiver ligeledes også at jorden ikke er rund. Tolkes ikke som psykotiske symptomer. Afviser hallucinationer. Ej psykotisk.'

Længere nede i journalen står der:

'Trods ytringer om systematiserede konspirationsteorier tolkes disse ikke som psykotiske, da de deles af en bred gruppering. Vurderes ikke psykotisk'."

Ankenævnet for Forsikring

5.

103948

Selskabet har i brev af 19/9 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Vi henviser til klagers kommentarer af 29. august 2025 og kan oplyse, at selskabet har foretaget en individuel vurdering af tidspunktet for symptomdebut ud fra de modtagne lægefaglige oplysninger, herunder journaloplysningerne, som er vedlagt som bilag 8a og 8b."

Klageren har i brev af 26/9 2025 til nævnet bl.a. anført:

"I brevet skriver PensionDanmark:

'... at selskabet har foretaget en individuel vurdering af tidspunktet for symptomdebut ud fra de modtagne lægefaglige oplysninger, ...'

Der er ingen lægefaglige oplysninger der kan understøtte dette. Det sagde min egen læge også, da jeg havde en telefonkonsultation om dette d.28-8-2025. Han sagde bl.a. også at jeg ikke har fået stillet diagnosen bipolar affektiv sindslidelse igen.

PensionDanmark har fremsat en række usande påstande, bl.a. at jeg fik stillet diagnosen bipolar affektiv sindslidelse igen. At min egen læge skulle have vurderet, at min modvilje mod medicinsk behandling gjorde, at jeg burde indstilles til offentlig førtidspension. At min psykiske lidelse har været til stede men ubehandlet i mere end tredive år og derfor er forværret. Og så videre, osv. Se mit brev til Ankenævnet for Forsikring fra d. 29-8-2025.

Der er ingen lægefaglig dokumentation for disse påstande.

Dokumentation fra egen læge omkring ovenstående kan fremskaffes hvis nødvendigt."

Selskabet har i brev af 1/10 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Under henvisning til klagers bemærkninger skal vi som supplement til vores tidligere svar af 14. august 2025 vise uddrag af oplysningerne fra førtidspensionssagen, som efter vores vurdering dokumenterer, at klager har haft årelange psykiske udfordringer, som ligger til grund for tilkendelsen af den offentlige førtidspension

I Rehabiliteringsteamets indstilling af 29. april 2025 fremgår bl.a. følgende oplysninger:

'[klageren] har gennemført ..., har gennemført ... og gennemførte uddannelse til ...

[klageren] har stort set modtaget kontanthjælp uafbrudt mellem 2013-2018 afbrudt af 9 måneder mellem ultimo 2014 og primo 2015. Aktuelt har han modtaget kontanthjælp fra august 2023 til og med januar 2024. Han var selvforsørgende fra januar til oktober 2024, og han har siden da modtaget kontanthjælp igen.

[klageren] har senest arbejdet som [stilling] for [virksomhed] i et ... fra december 2023 til august 2024 samt en enkelt måned i efteråret 2024. Han ses dog med en yderst sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet siden 2009 og frem til januar 2019, hvor han primært har modtaget dagpenge og kontanthjælp. Mellem januar 2019 og juni 2023 har [klageren] arbejdet som ... og ... forskellige steder, men har også levet af egne midler bl.a. af lån fra sit netværk. ...

Det fremgår af [klagerens] CV, at han har haft flere jobs gennem årene, nogen af nogle års varighed og andre af få måneders varighed. [klageren] oplyser at flere ansættelser er pyntet på i hans

CV og han har udfyldt hullerne så det så pænere ud. Alle ansættelserne er korrekte, men perioderne er ikke retvisende.

Det har været svært for [klageren] at fastholde et arbejde, både grundet smerter og grundet hans personlighed.

[klageren] har italesat sine psykiske udfordringer ved samtaler i jobcentret helt tilbage til 2018. Han har også givet udtryk for de krav han har til en arbejdsgiver og arbejdsplads. Dengang med troen på at kunne arbejde, hvis der var en god leder og få ansatte.

Han har også i forbindelse med samtaler i jobcentret fremstået med rigiditet f.eks. i forhold til rammer og detaljer. Det er et billede, der går igen, ligesom [klagerens] opfattelse af verden og de holdninger til, at dem der ikke deler hans opfattelse, er forkert på den.

I flere samtalenotater fra 2023 fremgår det, at [klageren] udtaler, at rådgivere er 'robotter' og ikke mennesker med følelser. Det fremgår af samtalenotater, at [klageren] også til tider i samtaler slet ikke taler om sin mening/holdning, og at de er mere jobrettede med ønsker til arbejde og opkvalificering. Han har følt sig nødsaget til at blive ved med at arbejde af økonomiske årsager. Nogen af ansættelserne er ophørt grundet uoverensstemmelser mellem arbejdsgiver og ham, idet [klageren] har haft svært ved at rumme/acceptere, at arbejdsgiver havde en anden opfattelse af verden. Derfor har [klageren] også været på offentlig forsørgelse on/off i flere perioder af både kortere og længere varighed.'

I dokumentet 'Sagsoverblik til rehabiliteringsteamet' af 14. april 2025 fremgår bl.a.

'[klageren] har en sporadisk og længerevarende tilknytning til arbejdsmarkedet, men primært bestående af kortevarige ansættelser. har både arbejdet som ..., ..., ..., ... og senest som ... hos [virksomhed] en mdr. i efterår 2024. Det fremgår af [klagerens] CV at han har haft flere jobs hen over årene, nogen af år andre på få måneder. [klageren] oplyser at flere ansættelser er pyntet på i hans CV og han har udfyldt hullerne så det så pænere ud. alle ansættelserne er oprigtige men perioderne er ikke retvisende.'

'Både pga. smerter og pga. hans personlighed har det været svært for [klageren] at holde til arbejde. [klageren] har italesat hans psykiske udfordringer ved samtaler når han er kommet tilbage i Jobcentret helt tilbage i 2018, og de krav han har til en arbejdsgiver og arbejdsplads. dengang med troen på at kunne arbejde hvis der var en god leder og få ansatte. Har også til samtaler fremstået med rigiditet ift. at han selv skal vurdere det rigtige sted, hvornår CV skal opdateres eller om det er fyldestgørende. et billede der går igen fortsat og [klagerens] opfattelse af verden og de holdninger til at dem, der ikke deler hans opfattelse, er gal på den. I flere samtalenotater fra 2023 fremgår det at [klageren] udtaler at rådgivere er 'robotter' og ikke mennesker med følelser.'

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 17. maj 2025 fremgår følgende

'Konklusion

Det drejer sig således om en ...-årig mand, der er født og opvokset i familie, hvor der ikke har været ..., hvilket han har oplevet som et stort tab.

Selv har han altid været psykisk sårbar, overfølsom overfor afvisning og med et voldsomt temperament. Han har i sine unge år, omkring ...-års alderen, i en periode haft diagnosen mani-depressiv lidelse. Denne kan imidlertid ikke retrospektivt forfølges.

Han synes, trods det at han gennem 30 år ikke har været i behandling herfor, ikke at have haft hverken svære depressive eller maniske udbrud.

[klageren] har gennem [en årrække] haft et misbrug af cannabis. Dette har han fortsat. Han har under påvirkning af dette, udviklet en paranoid personlighedsstruktur, som nu er blevet til en decideret paranoid psykose.

Han oplever, at Verden er falsk og forloren, og at der bliver fortalt store løgne fra 'systemets side'. Dette omhandler Corona, hvorvidt Jorden er rund, sundhed samt vandets beskaffenhed. Han mener, at systemet fortæller Jordens befolkning falske sandheder for at tjene penge og udnytte menneskeheden. Han kan slet ikke korrigeres i dette og eskalerer i omfattende beretninger om de enkelte temaer. Han kan fortælle, at han ofte er eskaleret i sådanne diskussioner på arbejdspladser. Han kan ikke afstå fra at tage disse kampe, siger, at han 'ikke gider det facadepis'. Dette har formentlig været medvirkende årsag til, at han tilbagevendende i de senere år er blevet fyret. Ganske vidst har begrundelsen været en anden, men under dagens samtale fremtræder [klageren] ganske voldsomt vredladen overfor undertegnede. Han kan, da han falder ned, medgive, at dette ikke er usædvanligt for ham.

Han fremstår således med såvel misbrugsdiagnose som med de øvrige anførte psykiatriske diagnoser. Han har ikke tillid til, at man på nogen måde i Psykiatrien vil kunne hjælpe ham. Han har ikke tanker om at ville tage nogen form for medicin – heller ikke for sine fysiske lidelser.

Han lever ganske specielt, hvor han destillerer sit vand og sørger for ikke at få giftstoffer i sin føde. Har på den måde marginallieret sig i samfundet, med sine antagelser, der primært er på psykotisk baggrund.

Det vurderes reelt, at han har et svært nedsat funktionsniveau. Hans tilstand er varig og stationær. Han kan ikke motiveres for nogen form for behandling og således er behandlingsmulighederne udtømte. Han kan ikke kompenseres med skånehensyn, idet han slet ikke kan tage imod disse. Det vurderes, at hans tilstand forværres, såfremt han sendes ud i yderligere arbejdsmarkedsrettede aktiviteter'."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Uddrag af bilagene gengives nedenfor. Af selskabets brev af 13/1 2023 til klageren fremgår bl.a.:

"Vi vil gerne byde dig velkommen som medlem i PensionDanmark. Vi vil gøre vores bedste for, at du bliver tilfreds med os som dit pensionsselskab.

...

Din arbejdsgiver er startet med at indbetale til din pension

Vi har 13. januar 2023 modtaget første indbetaling fra din arbejdsgiver På pension.dk/dinpension kan du se alle indbetalinger, og på siderne har du altid et godt overblik over din opsparing og dine forsikringer."

Af selskabets brev af 17/4 2023 til klageren fremgår bl.a.:

"Dine forsikringer stopper

...

Dine forsikringer bliver betalt fra din opsparing. Men lige nu er der desværre ikke penge nok til at betale for dine forsikringer. Derfor fjerner vi forsikringerne. Når der på et tidspunkt igen er penge nok på din opsparing, får du selvfølgelig helt automatisk dine forsikringer igen.

Du har stadig din sundhedsordning

Der er stadig penge til at betale for din sundhedsordning. Brug den, hvis du fx har brug for hjælp fra en fysioterapeut. Du har også adgang til online læge og psykologhjælp."

Af selskabets brev af 1/5 2023 til klageren fremgår bl.a.:

"Du er ikke længere medlem

Vi skriver til dig, fordi du ikke længere har forsikringer eller opsparing hos PensionDanmark.

Siden indbetalingen til din pension stoppede, er dine forsikringer blevet betalt af din opsparing. Den er nu brugt op.

Derfor ophører dit medlemskab den 1. maj 2023."

Af selskabets brev af 2/9 2024 til klageren fremgår bl.a.:

"Du har nu igen dine forsikringer

...

Du har nu igen penge nok på din opsparing til at betale for dine forsikringer. Derfor har du fået dem igen."

Af selskabets brev af 23/10 2024 til klageren fremgår bl.a.:

"Du har valgt at ændre engangsbeløbet ved førtidspension

Vi har noteret, at du ønsker at forhøje engangsbeløbet ved førtidspension til 200.000 kr.

Forhøjelsen træder i kraft den 1. maj 2025, hvis du opfylder følgende betingelser både nu og på det tidspunkt, hvor forhøjelsen vil træde i kraft:

- Din arbejdsgiver indbetaler pensionsbidrag
- Dine forsikringer er ikke ophørt
- Du er ansat på en overenskomst, der giver dig mulighed for at vælge et beløb.

Hvis du senere søger om udbetaling fra forsikringen, vil vi også vurdere, om du har ret til det forhøjede beløb.

I øvrigt gælder PensionDanmarks almindelige forsikringsbetingelser."

Af journal fra et sygehus fremgår bl.a.:

"01-11-2024

...

Psykiatrisk Skadenotat

...

Fokuseret objektivt psykiatrisk

VKO+3. Kognitivt upåfaldende. lettere forsænket stemningsleje. Grådlabil og forpint. Rolig psyko-motorisk tempo. Fremstår med kompromitteret formel kontakt. Ses med bortvendt ansigt under beskrivelse af konspirationsteorier. Sparsom blikkontakt. Tilladelig emotionel kontakt. Afviser hal-lucinationer. Trods ytringer om systematiserede konspirationsteorier tolkes disse ikke som psyko-tiske, da de deles af en bred gruppering. Vurderes ikke psykotisk. Vurderes SR1.

Risikovurdering

Aktuel selvmordsrisikovurdering: Ingen øget selvmordsrisiko (01-11-2024 14:00)

...

Diagnose

Aktionsdiagnose på denne patientkontakt

Rådgivning UNS (DZ719)

Bidiagnoser på denne patientkontakt

Ingen bidiagnoser.

Konklusion/plan

...-årig mand ikke kendt i psykiatrisk regi henvender sig i følge med politi gr. ytring dødsønske.

Patienten ankommer i akutmodtagelse i følge med politi, da han har indtelefoneret dødsønske ifa. 'suicide by cop'. ...

I samtalerummet er patienten rolig og fortæller at han har haft passive dødsønsker gennem læn-gere tid. Er aktuelt belastet af at være på kontanthjælp, og fortæller at han i dag kun har fået 3000,- i kontanthjælp, hvilket har fået 'bægeret til at flyde over'. Fortæller herefter i en lang tale-strøm om at han tidl. på året har arbejdet i et [virksomhed], som af uafklarede årsager, har valgt at udbetale hans løn, mens han har været på kontanthjælp. Patienten har herefter fået modreg-net sin kontanthjælp, og kan angiveligt ikke forsøge sig selv. Beretter om at han er i minus på kon-toen, men at husleje er betalt. Adspurgt til hvad vi kan hjælpe med siger patienten 'I kan ikke til-byde mig penge eller cannabis, så jeg i kan ikke gøre noget for mig'. Adspurgt til cannabis forbrug angiver patienten at have et fast forbrug trods sine økonomiske udfordringer. Adspurgt til hvor-dan pengene fremskaffes afviser patienten berigelseskriminalitet, men fortæller at han ikke fester eller drikker som andre, hvorfor han stadig kan bibeholde sit cannabisforbrug.

Patienten afviser selvmordstanker. Har ingen planer. Vurderes SR1.

Patienten fortæller, at han i 1990 blev diagnosticeret manodepressiv og sat i behandling herfor med lithium til 92. Autoseponeret medicin, da han angiver at kostomlægning har hjulpet?? Diag-noserne kan ikke genfindes i tidligere journaloptegnelser.

Under samtalen tales der med patienten om mulighed for tilknytning til misbrugscenter eller hen-visning til MT. Initialt er patienten afvisende og ønsker pludselig indlæggelse trods sine tidl. ytrin-

ger af ønske om hjemsendelse. Fortæller grædende at han vil indlæggelse og opsige sin lejlighed for herefter at flytte adresse til [psykiatrisk akutmodtagelse] og bor her. Ut. afviser patientens ønske og fortæller at denne ikke er indlæggelseskrævende.

Patienten fortæller herefter om systematiserede konspirationsteorier og angiver at han oplevede sin opvågning tilbage i 2009, hvor han forstod er verden blot er baseret på andres død og liv. Fortæller hvorledes Biden er en brødkrumme i et større spil, og at han er uegnet som præsident. Taler herefter om hvorfor Gud er ond, da han tillader børn at blive født med kræft. Angiver at han er en del af en vennekreds, som alle deler samme holdning. Angiver ligeledes også at jorden ikke er rund. Tolkes ikke som psykotiske symptomer. Afviser hallucinationer. Ej psykotisk.

Patienten afviser stofindtag fraset cannabismisbrug.

Patienten vurderes ikke indlæggelseskrævende. Hjemsendes.

...

11-11-2024

...

Patienten fortæller, at han har det lidt bedre. Han har en del familiesammenkomster med voksne børn og børnebørn i anledning af fødselsdag. Han fortæller, at han er meget taknemmelig over at have børn, som har det godt og er velfungerende. Stemningsleje vurderes neutralt, han synes ikke selv han er deprimeret, 'det har han prøvet før og ved hvordan det er'.

Adspurgt benægter han skyldfølelse og selvbefrejdelse.

Appetit er blevet bedre.

Søvnkvaliteten er ringe, men det har den været i 10 år mener Patientten

ingen selvmordstanker el. passive dødsønsker.

Patienten opleves med talepres/diskussionslysten med tangentiel tale, og meget optaget af diverse konspirationsteorier;

...

Patienten mener hans sårbarhed og de problemer han har – skyldes traumer i barndommen og på arbejdsmarkedet. Han er ikke uvillig til at få psykologbehandling, men har ikke råd til egenbetaling. Obj. psykisk;

VKO, Kontakten i dag er delvis på hans præmisser. Patientten har talepres, med lidt springende tankegang. Meget ivrig for at fortælle om sine antagelser om verden. Virker irriteret og pågående ang. egen ideologi. Forekommer umiddelbart ikke psykotisk el. svært deprimeret

Misbrug;

Patientten har ikke brugt hash siden 1/11. han ønsker stadig ikke kontakt til misbrugscenter.

...

03-12-2024

...

Pt'en fortæller, at han har haft det svært hele sit liv og har svært ved at opretholde relationer til andre mennesker – også i arbejdsmæssige sammenhæng. ... Fortæller, at han oplever besværet blive sværere over tid og der er betydeligt funktionstab ift. jobbet, som gør det svært for ham at have det godt. Fortæller om svære traumer i barndommen. Fremstår med obsessionelle træk. Ruminerer og er intellektualiserende. Beskriver stærk retfærdighedsfølelse, som . Fortæller om at han er grådlabil og kan pludselig finde sig selv grædende uden at pege på udløsende årsag. Beskriver at han ingen glæde har i livet. Fremstår ej med vrangforestillinger.

...

09-01-2025

...

Indhold

Præsentation af mig selv, rammerne for forløbet, og afstemning af hvad der er muligt kan arbejdes med og hvordan.

...

Han har haft rigtig meget forskelligt arbejde og prøvet mange uddannelse, men ser sig selv som en 'økonomisk fiasko' i den forstand, at han ikke har kunne skabe sig en karriere eller kunne forsørge sig selv. Han føler sig udrændt, har givet op på at skulle ud på arbejdsmarkedet og ønsker bare en førtidspension. Indenfor det sidste år er han blevet fyret utallige gange fra alle de forskellige stillinger, han er blevet sendt ud i for [virksomhed]. Han fortæller, at han ikke vil gå på kompromis med sine værdier og holdninger og 'sælge ud' for at have et arbejde.

[Klageren] fortæller, at han ikke er særlig interesseret i at være sammen med 'mainstream' mennesker. De siger ham ikke noget, og han tænker, de er 'programmerede' af systemet etc. sådan som han også selv har været, og de derfor ikke kan fortælle ham noget interessant, han ikke ved i forvejen. Han beskriver sig selv som 'alternativt tænkende' og ønsker at finde frem til sandheden, der dækkes over/undertrykkes.

[Klageren] har nogle forskellige somatiske klager, smerter i nakke, gigt i tommelfinger, og han har haft en blodprop i hjertet for halvandet år tilbage, der har 'gjort noget ved' ham. Han har forkalkning i årene. Han fortæller, at når han kan mærke noget med hjertet, så stopper han op og mærker efter. Han angiver ikke at være bange for hverken at blive syg eller dø, men samtidig er han frustreret over, at han ikke må få en undersøgelse om han stadig har forkalkning, fordi han ikke har nogle symptomer på forkalkning og fordi han ikke tager den medicin, han er blevet ordineret. Han har fundet alternative måder at kurere sig blandt andet gennem blandt andet kosttilskud og ved at undgå forskellige madvarer. Han drikker også destilleret vand tilsat salt.

[klageren] vil gerne have hjælp til at mestre sin vrede, leve et godt liv, hvor han ikke tænker så meget på sin barndom og afsagnet. Vi aftaler at starte et forløb op, med udgangspunkt i dette.

...

27-02-2025

...

Psykologsamtale – Terapi

...

Indhold

[klageren] fortæller, at han måske igen har fået det lidt bedre siden sidst. Han vil gerne tale om hidsighed, som han oplever, har været et problem, så længe han kan huske. Den er dog mest et problem for andre – fx har han en uenighed med en ..., som [klageren] oplever, lyver for ham, og vil begrænse hans frihed til at færdes i skoven på stier, hvor [klageren] mener, han godt må være. Han kan blive direkte og give klar besked, men tænker ikke, at han gør noget galt eller, at det bliver for meget. Han tænker, at han hellere ville være glad i stedet for vred (eller trist), men tænker ikke, han kan give slip på den uretfærdighed, han oplever. Han oplever også sammen med familien, at han tidligere har været nødt til at trække sig, fordi han har været belastet, haft mange smerter i fingeren etc. Her fortæller han både, at han ikke tænker, han kommer til at gøre noget, måske kan han være opfarende, men han kan ikke rigtig beskrive, hvad der foregår mellem ham

og de andre – kun hvilke følelser han har, og at han tænker, de er robotter (ligesom alle andre mennesker), og at det i perioder er sværere for ham at se igennem fingre med.

Vi taler om følelsers sociale konstruktion, om at finde ud af om der er noget, [klageren] hellere vil bruge sin vrede til, end det, han gør i forvejen osv. Det er svært for ham at overveje, at det er muligt at gøre noget andet, og han synes egentlig, at han gør alt det, han kan og bør under omstændighederne.

...

07-03-2025

...

Psykologsamtale – Terapi

...

Indhold

[Klageren] fortæller, at det har været skidt siden sidst. Processen med at komme til psykiater for at få en afklaring trækker ud, fordi ... mente, at han skulle omkring egen læge først. Det har jobcenteret presset tilbage på, og det har været undervejs i 4 uger. [klageren] føler sig presset, sover dårligere og kommer mindre ud, hvilket skubber ham tilbage i den 'gamle rille' om sorgen over ikke at ..., at ... og om at hans økonomi er så dårlig, som den er.

Vi taler om søvn, om justeringer af sengetid og op tid, samt at fortsætte den gode vane med vejrtækningsøvelse når han ligger i sengen. Vi taler om behovet for at placere skyld et sted, enten hos ham selv eller andre, om at tingene er, som de hele tiden har været, men at mængden af opmærksomhed, han giver det, mængden af svar han søger i sin fortælling om, hvor svært det har været igennem livet, har betydning for, hvor meget han lider under tingenes tilstand og hans fortælling."

Af generel helbredsattest af 1/4 2025 fremgår bl.a.:

"1. Sygehistorie

...

2. Objektiv undersøgelse, især med henblik på de aktuelle helbredsklager

Obj somatisk: AT god, ET middel, VKO, alderssvarende og upåfaldende obj psykisk: neutralt stemningsleje, god formel og rimelig emotionel kontakt, virker på ingen måde psykotisk eller depressiv.

...

3. Diagnoser

Latin og dansk

Bipolar affektiv sindslidelse (diagnosen så vidt vi kan afklare stillet af privatpraktiserende psykiater i ... i 1990) Iskæmisk hjertesygdom, blodprop i hjertet i 2023, blev behandlet på [hospital], hvor han fik lagt en stent i det coronarkar der var blodprop i.

4. Behandlingsmuligheder

For bipolariteten fik han efter diagnosen i 1990 litium og antidepressiv medicin i ca et ½ år. Det eneste han fik ud af det, var fem mistede tænder(!), hans eget udsagn d.d. Har som nævnt fået ordineret diverse hjertemedicin, men tager ikke noget af det, fordi han er sikker på at det er bedre for ham at lade være.

5. Beskrivelse af funktionsevnen

Beskrivelse af patientens sædvanlige arbejdsfunktion med begrundet angivelse af, hvad patienten ikke længere kan påtage sig. Bor alene, klarer alting selv, indkøb, rengøring, tøjvask, madlavning m.m. Har ... voksne børn, ... af dem i nærheden. Han ser dem jævnligt.

6. Prognose

Her medtages såvel de helbredsmæssige udsigter som den forventede udvikling i patientens funktionsduelighed.

Jeg tror ikke [klageren] kan komme til at arbejde igen, han er bedst tjent med førtidspension, da han har ramt panden mod muren utallige gange og på ingen måde har behov for at prøve det igen.

7. Forslag til socialmedicinske behandlingsmuligheder

NB: Afgørelse om en evt. social ydelses art og omfang træffes af kommunen. Han bør efter min mening bevilges førtidspension. Det vil være det bedste for ham."

Af rehabiliteringsteamets indstilling af 28/4 2025 fremgår bl.a.:

"Begrundelse

...

Indstilling: Afslag på borgerens ansøgning om førtidspension på det foreliggende grundlag

Begrundelse: Det drejer sig om [klageren] på ... år, der har haft tiltagende svært ved at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet. [Klageren] er aldrig udredt psykisk, men beskrives som rigid, autoritetskritisk og skeptisk overfor medicin, og han har svært ved at acceptere, at andre mennesker ikke deler hans opfattelse af verden. [Klageren] har søgt førtidspension på det foreliggende grundlag den 14.11.24.

...

Helbred:

[klageren] har psykiske såvel som fysiske helbredsudfordringer.

I forhold til det fysiske har han haft en blodprop i hjertet i 2023, hvor han fik indopereret en stent. Han er forsøgt motiveret til at tage medicin mod hjertesygdom af flere læger, men han ønsker ikke at modtage medicinsk behandling overhovedet. Han fortæller på mødet, han har været tilbudt et hjerterehabilerende forløb i kommunalt regi. Han tog medicin den første måned, men efter han besvimele grundet for lavt blodtryk, ophørte han med at tage medicinen.

I forhold til det psykiske, fik [klageren] for mange år siden stillet diagnosen bipolar affektiv sindslidelse, men at han var uenig i denne. Det beskrevet, han tidligere har haft en depression. I november 2024 havde han planlagt 'suicide by cop' (begrebet anvendes i det amerikanske retsvæsen, når en borger ønsker at begå selvmord ved at angribe politiet med et våben, således politiet i nødværge er nødt til at dræbe borgeren). Politiet bragte ham herefter til psykiatrisk skadestue. Kontakten endte ud i et psykologforløb over seks uger, hvor der blev beskrevet nogen fremgang. Der er beskrevet systematiske konspirationsteorier. Det er desuden beskrevet, at [klageren] er særdeles autoritetskritisk og -skeptisk person, som har sine helt egne holdninger til tingene. [klageren] blev ikke udredt under forløbet.

I forhold til det psykiske fortæller [klageren], at han ikke mener, at han tidligere har haft en depression. Han fortæller, at han mener, han er 'samspilsramt', idet han ikke føler, han passer ind.

Han mener ikke, at han lider af en psykiske sygdom. Han mener, at verdenen og mennesker er styret af penge, og det er han glad for, at han ikke er.

Det fremgår, at [klageren] har et cannabisforbrug. Han fortæller på mødet, han har et næsten dagligt forbrug gennem [en årrække].

Det vurderes at [klageren] ikke er relevant udredt i forhold til det psykiske. I akterne fremgår det, at han har psykosesuspekterede symptomer, men samtidig skrives der flere steder, at han ikke opleves psykotisk. [klageren] ønsker ikke at tage medicin, hvorfor det ikke vurderes, at yderligere udredning vil kunne øge funktionsevnen realistisk set. Dog mangler der en beskrivelse, som samlet set kan forklare hans udfordringer. Det anbefales derfor, [klageren] henvises til [socialmedicinsk klinik] med henblik på en psykiatrisk eller specialpsykologisk vurdering.

[klageren] bliver oprørt, da han bliver orienteret om indstilling til afslag på pension. Han siger blandet andet 'skal jeg begå selvmord, før I forstår det'. [klageren] ved, at han kan henvende sig i psykiatrisk akutmodtagelse ved behov. Han fremstår ikke akut selvmordstruet. Han falder til ro inden, han forlader jobcenteret.

På dagens møde:

På dagens møde fortæller [klageren], at han senest har haft fuldtidsjob i efter 2024. Han fortæller, at han har haft forskellige [jobs]. I 2023 havde han seks forskellige job, og i 2024 havde han fire forskellige job. Han fortæller, at han hver gang får at vide, at han ikke er god nok, eller at han er for langsom. Han fortæller, at han hver gang er blevet opsagt. De mange nederlag og forsøg på at klare sig selv, har været ganske hårde for ham.

[klageren] fortæller, at årsagen til at han ikke længere kan varetage et arbejde, er at han har slidt sig selv op. Han fortæller, at han ikke kan holde til det længere. Han fortæller, at det gik op for ham sidste efterår. Adspurgt hvad [klageren] selv tænker om evt. at skulle deltage i praktik, fortæller han, at han bare ved tanken om at skulle deltage i en praktik, bliver presset. Han gør det helt klart, at han ikke hverken kan eller vil deltage i yderligere praktik eller andre forløb via jobcenteret. Han fortæller, at han har deltaget i utallige meningsløse forløb gennem årene.

Spørgsmålene omkring hvad arbejde/praktik gør ved ham, gør ham tydeligt presset og frustreret. Han får talepres, taler med høj stemme og er svær at afbryde. Han fortæller, at de mange år hvor han har forsøgt at klare sig på arbejdsmarkedet, har været med risiko for hans liv. Han forklarer, at han bliver stresset, vred og meget mentalt træt. Han uddyber, suppleret af sin sagsbehandler, at han falder helt sammen, når han har været ude og arbejde.

[klageren] fortæller, at han fortsat ryger Cannabis på næsten daglig basis. Dette har han gjort i [en årrække], og han anser det som sin medicin. Han beskriver det som 'olie' og henviser til Jesus Kristus. [klageren] mener ikke selv, at han er psykisk syg. Han beskriver sig selv om 'anderledes', men giver udtryk for, at det er verden, der burde være anderledes.

[klageren] har efter sin blodprop deltaget i træning og undervisning i Sundhedstilbud og Genoptræningen, men gennemførte ikke forløbet. Ønsker ikke yderligere.

[klageren] oplyser, at han klarer sig selv i dagligdagen, men at hans økonomi ikke hænger sammen. [klageren] har et mindre netværk samt sine ... voksne børn og ..., som han har god kontakt med.

Handicap og Psykiatri oplyser [klageren] om, at han har mulighed for at kontakte Indgangen i forbindelse med eventuel hjælp til ansøgning om enkelttydelser i det offentlige, samt anden hjælp og vejledning til det offentlige. [klageren] er oplyst om, at der ved indgangen er tilbud om 12 ugers individuelt eller gruppebaseret forløb i forbindelse med motivation og udvikling af egenkompetencer. [klageren] er oplyst om kontakt til Indgangens modtagelse på telefon Der er også udleveret en folder, som repræsenterer Indgangen.

Samlet vurdering og indstilling:

Samlet set er der tale om en ...-årig mand, der har haft tiltagende svært ved at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet. [klageren] beskrives som rigid, autoritetskritisk og skeptisk overfor medicin, og han har svært ved at acceptere, at andre mennesker ikke deler hans opfattelse af verden.

Der har ikke været iværksat nogen beskæftigelsesrettede indsatser siden et online forløb i 2023, som [klageren] dog har oplyst, at han ikke deltog i. Siden han overgik til kontanthjælp igen i efteråret 2024 har der ikke været iværksat nogen indsatser. Dels fordi [klageren] har haft det psykisk svært, dels fordi han udviste aggressiv adfærd overfor en sagsbehandler i en situation, hvor han ikke følte sig hørt eller lyttet til. Af denne årsag har der været bekymring for, hvorvidt det ville være forsvarligt at iværksætte f.eks. en praktik. Efter den nævnte episode valgte [klageren] at søge førtidspension på det foreliggende grundlag.

Det fremgår af epikrise fra Psykiatrisk Akutmodtagelse fra december 2024, at 'Patienten fortæller herefter om systematiserede konspirationsteorier og angiver at han oplevede sin opvågning tilbage i 2009, hvor han forstod, at verden blot er baseret på andres død og liv. Fortæller hvorledes Bidden er en brødkrumme i et større spil, og at han er uegnet som præsident. Taler herefter om, hvorfor Gud er ond, da han tillader børn at blive født med kræft. Angiver at han er en del af en vennekreds, som alle deler samme holdning. Angiver ligeledes også at jorden ikke er rund.'

Det fremgår af LÆ145 af den 01.04.25, at praktiserende læge opfatter [klageren] som en særdeles autoritetskritisk og skeptisk mand, som har sine helt egne holdninger til tingene – herunder til medicin. Det fremgår, at det er omsonst at forsøge at motivere [klageren] til enhver form for medicinsk behandling. Det fremgår, at [klageren] til enhver tid er sikker på, at han ved bedre end lægerne, og at det altid er bedre ikke at tage medicinen end at tage den.

Teamet anerkender, at [klageren] gennem mange år har haft det svært, og at hans tilknytning til arbejdsmarkedet har været yderst sporadisk i hvert fald siden 2009. Teamet vurderer dog ikke, at der foreligger dokumentation for, at [klagerens] funktionsniveau og arbejdssevne er varigt nedsat i et sådant omfang, at han uanset mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgivning, herunder beskæftigelse i fleksjob, ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde. Teamet kan ej heller vurdere, hvorvidt der på sigt kan være indsatser i et ressourceforløb, som vil kunne øge [klagerens] funktionsniveau.

Teamet vurderer, at der mangler helbredsmæssige oplysninger i forhold til aktuell diagnose, behandlingsmuligheder samt prognose, der kan godtgøre det nuværende funktionsniveau. Endvide-

re en stillingtagen til, hvorvidt praktik kan iværksættes uden risiko for helbredsmæssig forværring. Teamet bemærker, at [klageren] har haft et misbrug af cannabis gennem [en årrække], hvilket han oplyser på dagens møde. Dog er der ikke taget stilling til, hvorvidt ophør af misbrug realistisk set kan forventes at ændre på den samlede tilstand i forhold til at bringe ham tættere på arbejdsmarkedet.

Teamet indstiller derfor [klageren] til afslag på ansøgning om førtidspension på det foreliggende grundlag jf. Lov om social pension § 17 stk. 1, idet rehabiliteringsteamet ikke anser betingelserne efter Lov om social pension § 19 som opfyldte.

Teamet anbefaler, at [klageren] henvises til [socialmedicinsk klinik] mhp. en specialpsykologisk eller psykiatrisk vurdering. Dette har dog ikke opsættende virkning i forhold til processen om ansøgning om pension på det foreliggende grundlag. [klagerens] sag vil blive sendt til kommunens pensionsgruppe, som træffer den endelige afgørelse inden for tre måneder, fra de modtager indstillingen fra rehabiliteringsteamet."

Af psykiatrisk speciallægevurdering af 17/5 2025 fra socialmedicinsk klinik fremgår bl.a.:

"Tidligere sygdomme, indlæggelser og behandlinger

Somatisk

2023, iskæmisk hjertesygdom. Isat stent.

Har slidgigt i fingrene.

Psykisk sygdom

1992, har her fået stillet diagnosen bipolar lidelse. Har dog aldrig været hospitaliseret og har de sidste 30 år ikke været i medicinsk behandling.

2013, beskriver omfattende tristhed i forbindelse med

2024, periode med stærke selvmordstanker. Samtaleforløb i Regionspsykiatrien ved Center for selvmordstruede med fokus på værktøjer til at håndtere selvmordstanker.

...

Skolegang og arbejdsforhold

... Har haft talrige ansættelser gennem livet. Meget få af længerevarende karakter. Beskriver, at han i de sidste 4 ansættelser er blevet fyret. Man har angivet, at han var for langsom. Fortæller dog selv, at han ofte er kom uoverens med dem, som han skulle arbejde sammen med.

...

Traumer

Beskriver, at han har oplevet sin opvækst som meget traumatisk. ... Har altid været ked af, at han ikke havde kontakt til sin ..., og at han ikke havde andre Beskriver, at ... i 2013 var meget traumatisk for ham, idet han altid har ønsket sig at ..., som han ikke selv havde som barn.

...

Alkohol og andre rusmidler

... Ryger hash. Bruger ca. 100 g på 3-4 måneder. Mener, at dette er vigtigt for ham, da hans 'endocannabinoid system' ellers går i stå, og han får det dårligt. Han har røget hash gennem [en årrække] og har ingen intension om at ophøre med dette.

Medicin

Tager ikke nogen form for medicin. Har ikke tillid til at tage medicin.

Præmorbid psyke

Beskriver, at han altid har været en sårbar sjæl. Har altid følt sig ensom med tendens til at blive trist og har haft svært ved at få tillid til omgivelserne. Han har forsøgt, fortæller han, mange måder at passe ind i systemet. Men det er aldrig lykkedes ham.

Aktuelle problemstilling

[klageren] beskriver, at han oplever, at det er meget svært at være i Verden. Han har store problemer med at sove. Sover mellem 4-8 timer. Men trods det, oplever han sig oftest ikke udhvilet. Han forsøger at komme op mellem kl. 07.00-09.00 og har, fortæller han selv, god struktur i sin dagligdag. Han holder sit hjem og sig selv. Holder sig beskæftiget med gøremål i hjemmet, men også med daglige gåture i naturen. Han cykler ofte ud i naturen. Oplever, at dette er noget, der giver ham ro i sjælen.

Han spørges systematisk ind til psykose. Han fortæller om, hvordan han oplever, at Verden er ikke til at stole på. Han fortæller, at 'hele systemet i Verden er sygt'. Sundhedsvæsenet især er der bare lappeløsninger omkring. Han beskriver, at vi alle, idet man centralt fra har givet tilladelse til at fødevarerne forgiftes, er blevet fejlnærede på denne baggrund. Der er flere temaer, som han oplever, at myndighederne lyver omkring. Han mener, at Corona var en stor løgn, og at når undertegnede siger, at det handler om en virus, som er blevet modificeret og heldigvis ikke var så farlig, som man i starten troede, da bliver han vred og mener, at undertegnede lyver overfor ham. Han mener, at han bliver uretfærdigt behandlet i jobcentret.

Næste tema er, at han mener, at det er en løgn, at Jorden er rund. Han fortæller om, at med den hastighed, som Jorden bevæger sig, burde det ikke kunne lade sig gøre, at vi går rundt her på Jorden. Vi burde alle sammen blive slynget af – især nede ved ækvator. Han tager det, at fuglene letter, som et tegn på, at der ikke er en tyngdekraft, men at de kan blive slynget af Jorden. Han overvejer om det, at Jorden kunne være flad, ville være en bedre forklaring. Han spørges systematisk ind til paranoide vrangforestillinger. Han huser talrige vrangforestillinger, som han på ingen måde kan korrigeres i. Der er givet eksempler på ovennævnte, som han på ingen måder kan korrigeres i. Han har således vrangforestillinger. Men han har ikke hallucinationer i form af syns- eller hørelsesshallucinationer. Han fremstår ikke trist og ked af det. Men han bekræfter, at han indimellem har tanker om, at livet ikke er værd at leve. Men hans børn er modvægt til dette.

Spurgt ind til det store forbrug af hash, siger han, at han ikke kan undvære dette. Han har angiveligt fra 2012 – 2013 taget en pause fra hash. Men han blev apatisk og lå i sengen og mistede lysten til alt. Herefter begyndte han at ryge hash igen og fik det angiveligt væsentligt bedre.

...

Objektivt psykisk

Er vågen, klar og orienteret. Kontakten er helt på patientens præmisser. Holdningen er som udgangspunkt samarbejdende. Han røber en sparsom psykologisk indsigt, men en erkendelse af, at han er psykisk sårbar og skrøbelig. Stemningen er dysforisk. Det psykomotoriske tempo let påskyndet. Tankeindholdet optaget af paranoide vrangforestillinger og de ting, som han oplever uretmæssigt, foregår i Verden.

Han er tidvist affektilabil. Går fra at blive grædende over manglende kontakt til ... som barn, til at blive højtstående og næsten vredladet. Han er således voldsomt stemningsmæssigt svingende. Sprog og tale er normalt. Hukommelsen og intelligensen ligeså. Han vurderes at huse paranoide vrangforestillinger, som han slet ikke kan korrigeres i. Han er i nogen grad forpint af dette. Fremstår rethaverisk og kan slet ikke indgå i en dialog om, hvorvidt de ting, han tænker og forestiller sig, er i overensstemmelse med virkeligheden. Bliver udskældende og fortæller undertegnede, at jeg er en løgner, der er påvirket af systemet.

Han er tydeligvis overfølsom overfor yderligere afvisning. Han er mistroisk og mistyder ting omkring sig. Kan ikke korrigeres i sine vrangforestillinger og er stridbar og rethaverisk. Han er tydeligt

forpint og isolerer sig i nogen grad – bortset fra samvær med familien. Han har tidvist selvmordstanker, men har haft gavn af samtaler omkring disse og har ikke akut pågående suicidale tanker.

Diagnoser

/DF12.24 cannabismisbrug, aktivt brugende

DF22.8 paranoid psykose

DF43.22 kronisk belastningstilstand med emotionelle symptomer

DF60.0 paranoid personlighedsstruktur/

Konklusion

Det drejer sig således om en ...-årig mand, der er født og opvokset i familie, hvor der ikke har været ..., hvilket han har oplevet som et stort tab. Selv har han altid været psykisk sårbar, overfølsom overfor afvisning og med et voldsomt temperament. Han har i sine unge år, omkring ...-års alderen, i en periode haft diagnosen mani-depressiv lidelse. Denne kan imidlertid ikke retrospektivt følges. Han synes, trods det at han gennem 30 år ikke har været i behandling herfor, ikke at have haft hverken svære depressive eller maniske udbrud.

[Klageren] har gennem [en årrække] haft et misbrug af cannabis. Dette har han fortsat. Han har under påvirkning af dette, udviklet en paranoid personlighedsstruktur, som nu er blevet til en decideret paranoid psykose. Han oplever, at Verden er falsk og forloren, og at der bliver fortalt store løgne fra 'systemets side'. Dette omhandler Corona, hvorvidt Jorden er rund, sundhed samt vandets beskaffenhed. Han mener, at systemet fortæller Jordens befolkning falske sandheder for at tjene penge og udnytte menneskeheden. Han kan slet ikke korrigeres i dette og eskalerer i omfattende beretninger om de enkelte temaer. Han kan fortælle, at han ofte er eskaleret i sådanne diskussioner på arbejdspladser. Han kan ikke afstå fra at tage disse kampe, siger, at han 'ikke gider det facadepis'. Dette har formentlig været medvirkende årsag til, at han tilbagevendende i de senere år er blevet fyret. Ganske vidst har begrundelsen været en anden, men under dagens samtale fremtræder [klageren] ganske voldsomt vredladet overfor undertegnede. Han kan, da han falder ned, medgive, at dette ikke er usædvanligt for ham.

Han fremstår således med såvel misbrugsdiagnose som med de øvrige anførte psykiatriske diagnoser. Han har ikke tillid til, at man på nogen måde i Psykiatrien vil kunne hjælpe ham. Han har ikke tanker om at ville tage nogen form for medicin – heller ikke for sine fysiske lidelser. Han lever ganske specielt, hvor han destillerer sit vand og sørger for ikke at få giftstoffer i sin føde. Har på den måde marginallieret sig i samfundet, med sine antagelser, der primært er på psykotisk baggrund.

Det vurderes reelt, at han har et svært nedsat funktionsniveau. Hans tilstand er varig og stationær. Han kan ikke motiveres for nogen form for behandling og således er behandlingsmulighederne udtømte. Han kan ikke kompenseres med skånehensyn, idet han slet ikke kan tage imod disse. Det vurderes, at hans tilstand forværres, såfremt han sendes ud i yderligere arbejdsmarkedsrettede aktiviteter."

Af kommunal afgørelse af 20/6 2025 om bevilling af førtidspension fremgår bl.a.:

"Afgørelse om førtidspension

Du har i november 2024 søgt om førtidspension i henhold til § 17, stk. 1, 2. Pkt. i pensionsloven, og pensionsområdet har modtaget rehabiliteringsteamets indstilling den 5. maj 2025 hvor Rehabi-

Ankenævnet *for* Forsikring

19.

103948

literingsteamets indstiller til afslag på ansøgning på § 17. Det fremgår af sagsakterne, at der er anmodet om en lægeattest ved [socialmedicinsk klinik] den 29. april 2025.

Ankenævnet for Forsikring

20.

103948

Afgørelse

Den 20. juni 2025 har jeg derfor besluttet, at din sag pr. 20. juni 2025 overgår til behandling efter reglerne om førtidspension, jf. § 17 i lov om social pension.

Samtidig har jeg truffet afgørelse om, at du er berettiget til førtidspension efter § 20, stk. 1 og § 16 i lov om social pension.

Afgørelsen har virkning fra den 01. juli 2025.

Begrundelse

Jeg har vurderet, at der er dokumentationen for, at din arbejdsevne varigt er nedsat og ikke kan forbedres ved deltagelse i ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre tilbud. Jeg har derfor vurderet, at du ikke vil kunne blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde."

Af ansøgning af 24/6 2025 om udbetaling ved førtidspension fremgår bl.a.:

"Sagstype: førtidspension

...

sygemeldt_ dato: 01.12.2023

sygemeldt_ årsag_ tekst: Hjertekar sygdomme

sygemeldt_ årsag_ reference: Anden hjertesygdom

tilkendelsesdato: 01.07.2025

...

forsikret_ i_ et_ andet _pensions_selskab: ja"

Af selskabets brev til klageren af 3/7 2025 fremgår bl.a.:

"Du har fået afslag på din ansøgning

Tak for din ansøgning om at få udbetalt penge fra din forsikring ved førtids- eller seniorpension.

Vi har behandlet din ansøgning, og vi kan ikke udbetale forsikringen til dig.

Det skyldes, at symptomerne på din sygdom startede, før du blev medlem af PensionDanmark, og at der er indbetalt pensionsbidrag i mindre end 12 måneder inden for de seneste fire år. Derfor har du ikke forsikringen ved førtids- eller seniorpension."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne pr. 1/3 2025:

"Afsnit E

Betingelser for forsikringen ved førtids- og seniorpension, Den Supplerende Arbejdsmarkedspension, opsparingssikring til visse fleksjobbere og tidlig udbetaling ved ressourceforløb

§ 16. Forsikringen ved førtids- og seniorpension

...

Stk. 18. Den supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension og opsparingssikringen udbetales ikke, hvis der er indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for mindre end 12 måneder inden for de sidste fire år, når symptomerne på lidelserne, der fører

til tilkendelse af offentlig førtids-eller seniorpension, er til stede, allerede før medlemmet bliver optaget i PensionDanmark.

Ved fastsættelse af indbetalingsperioden medregnes ikke pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for perioder med løn under sygdom, sygedagpenge fra arbejdsgiveren og lignende."

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1960'erne, blev den 20/12 2022 optaget i en arbejdsmarkedspension, som indeholdt forsikring ved førtidspension. Der blev betalt pensionsbidrag indtil den 23/1 2023. Forsikringerne ophørte pr. 17/4 2023, og pr. 1/5 2023 ophørte klagerens medlemskab. Den 8/5 2024 blev der på ny indbetalt pensionsbidrag for perioden 1/4 2024 til 29/9 2024. Den 23/10 2024 forhøjede klageren engangsbeløbet ved førtidspension til 200.000 kr. pr. 1/5 2025. Klageren blev den 20/6 2025 tilkendt førtidspension pr. 1/7 2025. Klageren søgte den 24/6 2025 om udbetaling ved førtidspension. Selskabet har afvist at betale engangsbeløbet ved førtidspension med henvisning til, at der inden for de seneste fire år er blevet indbetalt mindre end 12 måneders pensionsbidrag, og at de helbredsforhold – der førte til tilkendelse af offentlig førtidspension – var til stede, før klageren blev optaget i arbejdsmarkedspensionen. Klageren ønsker, at selskabet betaler forsikring ved førtidspension.

Selskabet har anført, at der er betalt pensionsbidrag for en samlet periode på syv måneder. Selskabet har anført, at klagerens helbredsproblemer er altovervejende af psykisk art. Selskabet har anført, at den psykiske lidelse er sparsomt beskrevet, idet klageren har valgt ikke at få behandling, og at den psykiske lidelse har været til stede men ubehandlet i mere end tredive år og derfor er forværret. Selskabet har anført, at klagerens psykiske lidelse fra 1990 på grund af den manglende behandling har været til stede lige siden og har udviklet sig til en egentlig psykisk psykose. Selskabet har anført, at der i 2009 skete en forværring af klagerens psykiske diagnose "ved klagers udtrykte paranoide vrangforestillinger om dette og hint, men stadig uden at klager blev behandlet". Selskabet har anført, at der i psykiatrisk speciallægeerklæring fra 17/5 2025 er anført diagnoserne paranoid psykose og paranoid personlighedsstruktur, og at klageren igen fik stillet diagnosen bipolar affektiv sindslidelse. Selskabet har anført, at egen læge vurderede, at

klagerens psykiske lidelse og modvilje mod medicinsk behandling gjorde, at klageren burde indstilles til offentlig førtidspension.

Klageren har anført, at han fik førtidspension på grund af psykiske lidelser, og at han den 5/6 2024 blev erklæret rask for hans tidligere hjertesygdom. Klageren har anført, at der ikke er sundhedsfaglig dokumentation for, at de helbredsforhold, der førte til tilkendelse af offentlig førtidspension, var til stede, før han blev optaget i arbejdsmarkedspensionen. Klageren har anført, at han ikke er psykotisk, og at der ikke er enighed blandt lægerne i psykiatrien om, hvorvidt klageren skulle have paranoide vrangforestillinger. Klageren har anført, at han ikke har fået stillet diagnosen bipolar affektiv sindslidelse igen. Klageren har anført, at selskabet har fremsat en række usande påstande, herunder bl.a. at egen læge skulle have vurderet, at klagerens modvilje mod medicinsk behandling gjorde, at han burde indstilles til førtidspension, og at klagerens psykiske lidelse har været til stede men ubehandlet i mere end tredive år og derfor er forværret. Klageren har anført, at der ikke er lægefaglig dokumentation for selskabets påstande.

Det fremgår af journal af 1/11 2024, at klageren "i 1990 blev diagnosticeret manodepressiv og sat i behandling herfor med lithium til 92. Autoseponeret medicin, da han angiver at kostomlægning har hjulpet?? Diagnoserne kan ikke genfindes i tidligere journaloptegnelser. ... Patienten fortæller herefter om systematiserede konspirationsteorier og angiver at han oplevede sin opvågning tilbage i 2009, hvor han forstod er verden blot er baseret på andres død og liv. ... Tolkes ikke som psykotiske symptomer. Afviser hallucinationer. Ej psykotisk. ... Diagnose Aktionsdiagnose på denne patientkontakt Rådgivning UNS (DZ719) Bidiagnoser på denne patientkontakt Ingen bidiagnoser".

Det fremgår af journal af 11/11 2024, at klageren "har talepres, med lidt springende tankegang. Meget ivrig for at fortælle om sine antagelser om verden. Virker irritabel og pågående ang. egen ideologi. Forekommer umiddelbart ikke psykotisk el. svært deprimeret".

Ankenævnet for Forsikring

23.

103948

Det fremgår af journal af 3/12 2024, at klageren "har haft det svært hele sit liv og har svært ved at opretholde relationer til andre mennesker – også i arbejdsmæssige sammenhæng. ... Fortæller, at han oplever besværet blive sværere over tid og der er betydeligt funktionstab ift. jobbet, som gør det svært for ham at have det godt. ... Fremstår med obsessionelle træk. Ruminerer og er intellektualiserende. Beskriver stærk retfærdighedsfølelse".

Det fremgår af generel helbredsattest af 1/4 2025, at klageren har "bipolar affektiv sindslidelse (diagnosen så vidt vi kan afklare stillet af privatpraktiserende psykiater ... i 1990) ... For bipolariteten fik han efter diagnosen i 1990 litium og antidepressiv medicin i ca. et ½ år. Det eneste han fik ud af det, var fem mistede tænder(!), hans eget udsagn d.d. Har som nævnt fået ordineret diverse hjertemedicin, men tager ikke noget af det, fordi han er sikker på at det er bedre for ham at lade være. ... Jeg tror ikke [klageren] kan komme til at arbejde igen, han er bedst tjent med førtidspension, da han har ramt panden mod muren utallige gange og på ingen måde har behov for at prøve det igen".

Det fremgår af rehabiliteringsteamets indstilling af 28/4 2025, at klageren "har haft tiltagende svært ved at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet. [klageren] er aldrig udredt psykisk, men beskrives som rigid, autoritetskritisk og skeptisk overfor medicin, og han har svært ved at acceptere, at andre mennesker ikke deler hans opfattelse af verden. [klageren] har søgt førtidspension på det foreliggende grundlag den 14.11.24. ... [klageren] har psykiske såvel som fysiske helbredsudfordringer. ... I forhold til det psykiske, fik [klageren] for mange år siden stillet diagnosen bipolar affektiv sindslidelse, men at han var uenig i denne. Det beskrevet, han tidligere har haft en depression. I november 2024 havde han planlagt 'suicide by cop' ... [Klageren] fortæller, at årsagen til at han ikke længere kan varetage et arbejde, er at han har slidt sig selv op. Han fortæller, at han ikke kan holde til det længere. Han fortæller, at det gik op for ham sidste efterår. ... Teamet anerkender, at [klageren] gennem mange år har haft det svært, og at hans tilknytning til arbejdsmarkedet har været yderst sporadisk i hvert fald siden 2009 ... Dog er der ikke taget stilling til, hvorvidt ophør af misbrug realistisk set kan forventes at ændre på den samlede tilstand i forhold til at bringe ham tættere på arbejdsmarkedet".

Det fremgår af psykiatrisk speciallægevurdering af 17/5 2025, at klageren "har haft talrige ansættelser gennem livet. Meget få af længerevarende karakter. Beskriver, at han i de sidste 4 ansættelser er blevet fyret. Man har angivet, at han var for langsom. Fortæller dog selv, at han ofte er kom uoverens med dem, som han skulle arbejde sammen med. ... Diagnoser /DF12.24 cannabismisbrug, aktivt brugende. DF22.8 paranoid psykose. DF43.22 kronisk belastningstilstand med emotionelle symptomer. DF60.0 paranoid personlighedsstruktur/ ... Selv har han altid været psykisk sårbar, overfølsom overfor afvisning og med et voldsomt temperament. Han har i sine unge år, omkring ...-års alderen, i en periode haft diagnosen mani-depressiv lidelse. Denne kan imidlertid ikke retrospektivt følges. Han synes, trods det at han gennem 30 år ikke har været i behandling herfor, ikke at have haft hverken svære depressive eller maniske udbrud. [Klageren] har gennem [en årrække] haft et misbrug af cannabis. Dette har han fortsat. Han har under påvirkning af dette, udviklet en paranoid personlighedsstruktur, som nu er blevet til en decideret paranoid psykose. ... Han oplever, at Verden er falsk og forloren, og at der bliver fortalt store løgne fra 'systemets side'. ... Han kan slet ikke korrigeres i dette og eskalerer i omfattende beretninger om de enkelte temaer. Han kan fortælle, at han ofte er eskaleret i sådanne diskussioner på arbejdspladser. Han kan ikke afstå fra at tage disse kampe, siger, at han 'ikke gider det facadepis'. Dette har formentlig været medvirkende årsag til, at han tilbagevendende i de senere år er blevet fyret. Ganske vidst har begrundelsen været en anden, men under dagens samtale fremtræder [klageren] ganske voldsomt vredladet overfor undertegnede. Han kan, da han falder ned, medgive, at dette ikke er usædvanligt for ham. ... Det vurderes reelt, at han har et svært nedsat funktionsniveau. Hans tilstand er varig og stationær. Han kan ikke motiveres for nogen form for behandling og således er behandlingsmulighederne udtømte. Han kan ikke kompenseres med skånehensyn, idet han slet ikke kan tage imod disse. Det vurderes, at hans tilstand forværres, såfremt han sendes ud i yderligere arbejdsmarkedsrettede aktiviteter".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 16, stk. 18, at engangsbeløbet ved førtidspension ikke udbetales, hvis der er indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for mindre end 12 måneder inden for de sidste fire år, når symptomerne på lidelserne, der fører til tilkendelse af offentlig førtidspension, er til stede, allerede før medlemmet bliver optaget i PensionDanmark.

Det fremgår, at "ved fastsættelse af indbetalingsperioden medregnes ikke pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for perioder med løn under sygdom, sygedagpenge fra arbejdsgiveren og lignende".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der ikke er indbetalt pensionsbidrag i 12 måneder inden for de sidste 4 år. I denne situation er det afgørende, om symptomerne på lidelserne – der fører til tilkendelse af offentlig førtidspension – var til stede, før klageren blev optaget i pensionsordningen. Som sagen foreligger oplyst, har selskabet godtgjort, at klageren er tilkendt førtidspension på grund af lidelser, der var til stede og symptomgivende, før klageren blev genoptaget i pensionsordningen den 1/4 2024.

Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at de lægelige og kommunale beskriver langvarige psykiske gener hos klageren. Det fremgår af psykiatrisk speciallægevurdering af 17/5 2025, at klageren gennem flere årtier har haft et misbrug af cannabis, og at han "har under påvirkning af dette, udviklet en paranoid personlighedsstruktur, som nu er blevet til en decideret paranoid psykose". Det fremgår, at klageren har paranoid psykose, kronisk belastningstilstand med emotionelle symptomer og paranoid personlighedsstruktur. Det fremgår videre, at klageren ikke kan korrigeres i egne ideologier og eskalerer i omfattende beretninger om de enkelte temaer, at han "ofte er eskaleret i sådanne diskussioner på arbejdspladser", og at "dette har formentlig været medvirkende årsag til, at han tilbagevendende i de senere år er blevet fyret". Det fremgår, at klageren fremtræder "ganske voldsomt vredladet overfor undertegnede. Han kan, da han falder ned, medgive, at dette ikke er usædvanligt for ham".

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af journal af 1/11 2024, at klageren i 1990 blev diagnosticeret mani-depressiv, og at han var i behandling herfor indtil 1992, hvor han autose-

Ankenævnet for Forsikring

26.

103948

ponerede medicinen. Det fremgår, at klageren har "systematiserede konspirationsteorier og angiver at han oplevede sin opvågning tilbage i 2009".

Nævnet har videre lagt vægt på, at det fremgår af rehabiliteringsteamets indstilling af 28/4 2025, at klageren "gennem mange år har haft det svært, og at hans tilknytning til arbejdsmarkedet har været yderst sporadisk i hvert fald siden 2009". Det fremgår, at klageren har søgt førtidspension, idet han "har haft tiltagende svært ved at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet. [klageren] er aldrig udredt psykisk, men beskrives som rigid, autoritetskritisk og skeptisk overfor medicin, og han har svært ved at acceptere, at andre mennesker ikke deler hans opfattelse af verden".

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings